

DOMOVINA

Izdaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačajo 1 kruno temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 v za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primeren popust. — Naročnina za celo leto 8 krun, za pol leta 4 krun, za četrt leta 2 kruni; ista naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celju.

 Radi božičnih praznikov izide prihodnja številka v torek, dne 30. t. m.

Božič.

Minila so leta in leta, desetletja, stoletja so izginila v neskončno večnost, odkar se je rodil svetu Izveličar, težko pričakovani Odrešenik. Moral je priti, ker je bilo tako obljubljeno, in prišel je prostovoljno, ker je videl, kako trpi vesoljni svet, vklečen v težke verige sužnosti, one sužnosti, ki ne more samo telesa, ampak tudi dušo, vir življenja. Prišel je, oznanjen po prorokih, prišel je, in ob njegovem prihodu se je razjasnilo obzorje človeštva; vstal je človeški rod iz svojega tisočletnega sna in stresel raz sebe staro in začel živeti novo življenje.

„Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji“ so peli angeli ob rojstvu Odrešenikovem, isto je oznanjal Izveličar sam, in z istim geslom so šli njegovi učenci širom sveta oznanovat novo vero. „Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji“ se je čulo po naših krajih, ko sta prišla sveta brata Ciril in Metod med Slovence, da tudi pri njih užgeta svetlo luč božje rešitve. Mir ljudem sta oznanovala sveta brata, a sama nista imela miru pred onimi ljudmi, ki so hoteli po svoje oznanovati mir slovenskemu ljudstvu. Mesto miru nam je prinesel brezvestni Nemec boj v deželo.

Pod kriko verskega navdušenja so hru mele bavarske in francoske čete v naše miroljubne doline, pod krinko oznanjevanja svete vere je pograbil požrešni tujec našo last. — Slovenci smo se otresli sužnosti poganstva, zato smo si pa naložili težko breme narodne sužnosti, iz katere se še sedaj nismo rešili.

Tudi med nami, v našem narodu so vstali proroki, ki so nam oznanjevali boljšo prihodnost, ki so nam obljubovali prihod odrešenika, ali žalibog tudi oni so morali omolkneti, zavezali

so jim jezik za vedno. Naš narod je spal nevdramno spanje.

Prišli so časi, ko je na podrtinah starih dni vstalo novo življenje, ko se je začel narod za narodom buditi iz stoletnega sna, in takrat je vstal tudi med nami nov prorok in zaklical svojemu otrplemu narodu svoj navdušeni: „Ilirija vstan!“ Njegov klic je vzdramil nekaj onih, ki so rabele spali, ali pri večini je bil to le klic vprijočega v puščavi. Njegov glas ni prodrl v narod, zato so poskrbeli drugi, katerim ni bilo ljubo, da vstane naš narod v svobodo, ker niso privoščili drugim onega, v čemur so se sami počutili kar najboljši, ker so se bali, da ne bi luč svobode v roki drugih osvetila njihovega tiranskega obraza. In dosegli so, kar so hoteli: ugaanil je sveti ogenj, in le slaba iskrica je še tlela pod pepelom in čakala sapice, da jo zopet ali pa tudi nič več ne razpiha v plamen.

Leta so minevala. Prišel je oni čas, ko je zopet zadonela od zaboda sem ona zlata pesem o svobodi, in takrat smo se zbudili tudi mi. Z drugimi vred smo zahtevali svojih pravic, in obljubili so nam jih, da nas potolažijo, obljubili samo, kajti ono kar smo dobili takrat in kar nam se daje sedaj, pač ne moremo smatrati za uresničenje nekdanjih obljub. Avstrija je dobila ustavo, zagotovila se je vsem narodom, majhnim in velikim enakopravnost. Vlada je potrebovala in zahtevala od nas ogromnih žrtev v krvi in denarju, in dali smo jih. Dali smo vse, kar smo imeli. Na vseh bojiščih je tekla naša kri; povsod, kjer je razvil avstrijski orel svoje kraljute, povsod se je na častnem mestu imenovalo naše ime, in kaj zato? Nebroj pravic, lepih pravic — pravic na papirju. Naš narod je bil in je še vedno ravnotako tlačjen, kakor takrat, ko še ni sanjal o svobodi prosvetljenega stoletja. V pravični vladi smo pričakovali svojega odrešenika, ali izprevideli smo, da smo se varali.

Ona ista vlada, ki nam je v času sile toliko obljubila, ona ista vlada je pozneje, ko se ji ni

bilo treba hujšega bati, ravno toliko svetih obljub svečano prelomila. Zmotili smo se — v vladi nam ni iskati odrešenika. Ne, ne vlada, ampak naš narod naj si bo sam odrešenik. Iz svoje moči naj se povzdigne k svobodi, s svojo lastno močjo naj raztrga verige suženjstva. V zavesti svoje lastne moči naj zahteva konca krivic, ki mu jih je delala in jih še dela dunajska vlada in žnjo vred njeni zavezniki, roparji naše nekdanje moči in slave, požrešni Nemci. Cvet naroda, naši poslanci, naj povedo onim gospodom tam gori, da je končno tudi naše potrpljenje pri kraju, in povedo naj jim, da preveč napeta struna počne. In daleč več ni do tistega trenutka.

Toda, da se vrnemo nazaj k začetku. „Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji“ so peli angeli ob rojstvu našega Izveličarja: „Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji“, posebno pa mir med nami Slovenci, to naj bi bila tudi naša deviza. Kaj nam pomagajo naše sile, ako jih zlorablamo sami proti sebi? Kako nam je mogoče priboriti si česa, ako bomo sami med saboj boj, ki nam lahko pogoltne še ono, kar smo si dosedaj s silo in težavo priborili? Vrnimo se nazaj k oni prvotnosti, ko Slovenec še ni videl v svojem bratu čisto nič drugega, kakor svojega sotrpina Slovence, ko se naš narod še ni cepil skraj na toliko strank, kolikor glav. Ako pa še to res ni mogoče, ne netimo vsaj prepira tamkaj, kjer so združene sile edina pomoč, da se otme naš narod gotovega pogreznjenja v drugonarodno morje. Vsaj tamkaj, kjer mora biti vsak moč popolnoma na svojem mestu, vsaj tamkaj ne rušimo, kar so nam zgradili naši predniki! Pokažimo, da res želimo miru, pokažimo, da imamo vsaj dobro voljo. V nadi, da bomo prihodnje leto, ko bo zopet odmevala ona angelška „Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji“ iz naših cerkv, lahko poročali o uspehih, ki nam jih bo prinesel medsebojni mir, želimo vsem onim, ki so v resnici dobre volje, vesele božične praznike in še veselejše snidenje ob letu.

LISTEK.

Na sveti večer.

Snežinke so naletavale, goste in velike kakor dlan. Snežena plast na strehi je kar vidoma rasla.

Zvečerilo se je že, ko je stopila iz petnadstropne hiše na glavnem trgu visoka ženska postava, skrbno zavita v dolg plašč. Preko glave si je nategnila kapuco in vrat si je še posebej zavarovala z boč. Ko je stopila čez prag, je pogledala izpod malce povzdignjenega krila drobna nožica v svetlo se bliščečih galošah.

Lice si je zakrila z gostim pajčolanom, da je ni bilo moči prepoznati, ali oni lahki korak, ona živa kretnja je pokazala, da mora biti še mlada. In ako se sme le količkaj po stasu sklepati na lice, bi gotovo vsak trdil, da mora biti tudi lepa.

Snežinke so naletavale vse gostejše, ali glavni trg je bil vendarle poln šetajočega občinstva, ki je glasno kramlajoč občudovalo v električni luči odsevajoče izložbe.

Bil je sveti večer.

„Sveti večer“ je vzdihnila tudi naša neznanka, ko je stopila na ulico, in ako bi ne bil pajčolan tako gost, bi bilo oko pazljivega opazovalca videlo, kako se ji je v očesu zaiskrila solzica.

Zavila se je še tesneje v plašč in hitro stopala po snežnem trotoarju, ne da bi se ozrla v razsvetljene izložbe. Šetalci so jo začujeno pogledovali, ali ona se ni zmenila zato, temuč ne glede niti na levo niti na desno je hitela naprej.

Ustavila se je šele pred visokimi vrati stolnice. Nalabko jih je odprla in vstopila v slabo razsvetljeno svetilnico.

Tam spredaj je gorela v prvi klopi petrolejka in pred oltarjem z Najsvetejšim je brlela večna luč. Tajinstvena tižota je vladala v cerkvi, in ni je motil lahki korak vstopivše neznanke, katera je z neko nervozno bitrico prekoračila presledek med klopmi in potem pokleknila na klečalnik prav v kotu za zadnjo klopjo.

Sklenila je roke in molila dolgo, dolgo...

Trg se je že akoraj popolnoma izpraznil, ko je naša neznanka zopet stopila iz cerkve. Le tu

patam je še bilo videti koga brzih korakov hiteti po pobeljenem trotoarju.

„Seveda, vsak hiti domov, da se med svojimi povesele današnji večer“, si je mislila tudi ona, ko je srečavala zadnje mimogrede, „samo jaz sem menda tako sama v celam mestu, da nimam nikogar, ki bi z menoj zažgal božično drevesce“.

Ni več hitela, ampak počasi je stopala mimo še vedno razsvetljenih prodajalnic.

Kar ji obstane oko pri prizoru pred velikanskim oknom galanterijske trgovine. Trgovca je za danes napolnil celo okno z otroškimi igračami, in sredi med njimi je stalo bogato obloženo božično drevesce, na katerem je žarelo nebroj električnih lučk. Pred oknom sta pa stala deček in deklica.

Deklica, stara kakih šest let, oblečena v lahke krilce, je držala z levico svojega, kakih dve leti mlajšega in ravnotako bomo oblečenega bratca za roko, desnico pa je stisnila pod predpasnik. Oba sta zamaknjeno zrla v razsvetljeno okno.

„Milica, zakaj pa niso danes tudi naša mamica prinesli božičnega drevesca domov, kakor lani?“ se oglašal končno deček.

Obleganje Venezuele.

Venezuela je bogata republika v Južni Ameriki, ki meri 1 mil. km² ter šteje nekaj nad dva milijona prebivalcev. Vseled neprestanih domačih nemirov, je že vrgla Anglija davno na to državo svoje poželjivo oko, le pravega vzroka ni imela dosedaj.

Sedaj pa je v družbi z Nemčijo zasledila tak vzrok. Sicer ni tak vzrok posebno opravičljiv, a saj pravi pravljica, da je volk obdolžil ovco, da mu kali vodo, dasi je stala nižje od njega v potoku, samo da je našel vzrok, jo požreti.

Venezolanska ljudovlada ima kaki dve leti za predsednika nekega Castro, moža brez vsakih vladarskih sposobnosti. Kje bi se jih tudi bil naučil, ko je bil do pred dvema letoma še navadni kmečki fant, ki se mu je posrečilo, s četo tovarnišev vreči takratnega nepriljubljenega predsednika. V zahvalo ga je prebivalstvo povzdignilo na predsedniški prestol. Začel je živeti zelo razkošno ter sploh vladati brezobzirno. Nemški podjetniki, katerih nikjer ne manjka, kjer se da na račun nevednosti ljudstva z malim trudom veliko zaslužiti, vrgli so se na to deželo, gradili železnice ter stavili javna poslopja. Vedno več se jih je naseljevalo po venezolanskih mestih. Enako so delali tudi Angleži, deloma tudi Italijani, Španci, Nizozemci itd.

Castrova vlada je k vsem tem novotarijam z veseljem pritrdila, toda ko je bilo treba podjetnike plačati, ni hotela ničesar o tem slišati. Vrhutega pa so se zahtevali nemški naseljenci, katerim je bilo v neprestanih meščanskih vojnah uničeno in ugrabljeno mnogo premoženja, za vse to odškodnino od ljudovlade. In sicer so si za računili vso tozadevno odškodnino 4.700.000 mark.

Predsednik Castro je dal škodo oceniti po domači komisiji, ki je priznala le delno odškodnino, pa še ta bi se naj pokrila z malovrednimi zadolžnicami. In tedaj se je oglašila nemška vlada ter izjavila, da takega povračila ne pozna za svoje rojake. Za Nemčijo se je takoj oglašila Angleška s skoraj ravnotako visoko vsoto, za njo pa še Amerika, Italija, Španija in Nizozemska.

Najprej je podala nemška vlada svoj „ultimatum“, s katerim zahteva ali plačanje izračunjene vsote tekom 24 ur, ali pa se proglasi bojno stanje. Predsednik Castro se je izgovarjal, da ne more s tuji drugače postopati, kakor z lastnimi podaniki. Nemčija je sicer pomirila Zedinjene države Severne Amerike, da se ne misli lotiti državne neodvisnosti republike Venezuele, toda Amerikanci morajo že bolje poznati nemško navado, posebno ker se je pridružila Nemčiji tudi Anglija. Zato pa zrejo iz Severne Amerike z ljubosumnim očesom na postopanje Nemčije in Anglije ter javno izjavljajo, da stremljajo Nemčijo najbrže za tem, da se polasti za odškodnino podanikom kakega kosa venezolanskega ozemlja.

Pa tudi Nemčija dobro ve, kako neljubega tekmeča ima v Severni Ameriki, zato je ponudila vladi v Washingtonu predlog za skupni plen —

ali kakor pravijo diplomatje — za skupno akcijo. Severna Amerika pa je to ponudbo odklonila, ker si lahko tudi sama prisvoji Venezuelo, ako bi hotela biti grabežljiva.

Po preteku roka, ki sta ga stavili Nemčija in Anglija za poplačilo venezolanski vladi, so priplule v ta namen že davno pripravljene nemške in angleške vojne ladje v venezolanske пристane, polovile vse štiri venezolanske ladje ter jih baje prevrtale in potopile. Umanvno je, da tudi republička vlada ni mogla na to molčati, temuč je dala zapreti vse nemške in angleške podanike kot zastavnike.

Dasi tedaj nima Venezuela več brodovja vendar se hoče upreti združenemu sovražniku s četami na suhem ter je v ta namen zastavila vse hribe, od kodér je mogoče streljati, z vojaštvom. Na uspeh pa ni misliti, čeravno morajo vsi venezolanski možki od 18—50. leta pod orožje. Oborožitev jim je preslaba, a discipline sploh ne poznajo, vrhutega pa je napočila zopet domača vojska, ki hoče to zadrego porabiti, da se iznebi neljubega predsednika.

Ako tedaj ne bo de kako razsodišče pregovorilo Nemčije in Anglije, čaka najbrže Venezuelo polagoma ista usoda, kakor je zadela južno Afriko.

Celjske in štajarske novice.

(Slovenski deželni poslanci štajarski) so imeli v petek dne 19. t. m. v „Narodnem domu“ v Mariboru sestanek, pri katerem so se posvetovali o sedanjem političnem stanju, ter storili sklepe svojega bodočega postopanja. Z ozirom na poskuse sprave med Čehi in Nemci, podali so sledečo izjavo: „Slov. dež. poslanci štajarski pozdravljajo poskus sprave med Čehi in Nemci, katere naj bi omogočila mirno skupno življenje sosednih narodov v državi. Zahtevamo pa tudi, da se istotako v južnoavstrijskih pokrajinah store enaki koraki v svrhu izvedenja popolne enakopravnosti slovenskega naroda. Zaraditega protestujemo z vso odločnostjo proti izjavi nemške narodne stranke na Štajarskem, s katero ista odklanja zopet vsako spravo s slovenskim narodom.“ (Deželni zbor štajarski) se snide, kakor smo poročali, 29. t. m. Po slovesni maši ob 10. uri v stolnici se odpre prva seja. Na dnevnem redu je zaobljuba poslancev, volitev zapisnikarjev in verifikatorjev, polletni računski provizorij in izvolitev finančnega odseka, kateremu se izroči proračunski provizorij.

(Božičnica revežem.) Danes (torek) popoldne deli g. Peter Majdič na svojem mlinu v Spodnji Hudinji revežem moko in premog. Kdor želi premog, prinese naj vrečo seboj.

(„Delavsko podporno društvo“ v Celju) nas hoče iznenaditi z veselico v večjem obsegu. Kakor čujemo izza kulis se bo vprizorila igra s petjem itd. Veseli nas, da stopi „Delavsko podporno društvo“ s takim programom pred naše občinstvo in da pokaže, da živi krepko narodno življenje. V delu je moč, in če je delo v zavednih narodnih rokah, potem se ni bati, da

bi tuji kdaj dosegli ono vplivno stališče, na strokovnem polju naše narodne organizacije, kakor so ga imeli še pred kratkim, ko se naši ljudje še niso zbirali v svoja slovensko-narodna društva, iz katerih sedaj črpajo ono narodno zavest, ki jih povzdiga visoko nad one po imenu brezdomovince, katerim je edini cilj polen želodec, kateri tirajo naše delavstvo ne le v brezdomovinstvo, pač pa v nenasitno žrelo naših narodnih sovražnikov. „Delavskemu podp. društvu“, katero ima tako lep cilj pred očmi, in ki dela tudi na to, da ga čim prej doseže, želimo najboljega uspeha, in zato se obračamo do našega občinstva, da pokaže društvu svojo naklonjenost s tem, da se obljubljeni veselice udeleži v najmnogobrojnem številu. O prireditvi veselice bomo poročali o pravem času.

(Slov. obrtno in trgovsko društvo v Celju) vabi tem potom na svoj občni zbor, kateri se vrši v soboto, dne 27. t. m. v prostorih „Narodne čitalnice“ in prosi vse ude kakor tudi prijatelje našega društva, da se istega polnoštevilno udeleže. Odbor.

(Za „Dijaški dom“ v Celju) poslalo je „fantovsko omizje“ na lovske večeru v Mariboru 27. kron, za kar se izreka srčna zahvala.

(Celje in interurbana telefonska zveza.) Mnogo se je delovalo nato, da bi se tudi mesto Celje sprejelo v interurbano telefonsko zvezo, ali dosedaj je bilo vse zastoj. Da bi pa bilo v prihodnje kaj boljše, je pač tudi še jako neverjetno, kajti trgovinski minister se je izrazil, da o tem ni misliti, dokler je med Gradcem in Trstom samo ena prevodna žica. O napeljavi druge žice pa dosedaj ni bilo govora.

(Južna železnica) naznanja, da bodo valed pomnoženega božičnega prometa sledeči vlaki v dveh delih vozili, in sicer osebni vlak št. 8 in 10 med Dunajem in Trstom, prvi od 20. do vštete 23., drugi od 20. do vštete 23., osebni vlak št. 9 med Ljubljano in Dunajem od 22. do vštete 24. in osebni vlak št. 7 od 20. do vštete 23. Osebni vlak št. 7 vozi 23. od Pragarske do Gradca v dveh delih. Ako bo potrebno, bo vozil tudi brzovlak št. 4 med Gradcem in Trstom dne 28. t. m. in brzovlak št. 3 dne 2. januarja 1903 med Mariborom in Dunajem.

(„Rokovnjači“) so jako dobro uspeli. Ker nam je obljubljena daljša ocena, bomo prihodnjič poročali o predstavi. Za danes pravimo samo, da nam je ugajala. Nadaljno besedo pa prepustimo našemu ocenjevalcu.

(Državne mitnice) se odpravijo v noči od 31. decembra na 1. januarja.

(Imenovanje.) Tajnik v justičnem ministertvu, naš rojak, g. dr. Janko Babnik, je imenovan sekojskim svetnikom.

(Promocija.) Na praškem vseučilišču je bil 18. t. m. promoviran g. Gvidon Sernec, sin celjskega narodnega odvetnika dr. Josipa Serneca, doktorjem prava.

(Odlikovanje.) C. kr. namestništvo v Gradcu je podelilo g. Jožetu Čizek, vpokojenemu nadučitelju v Pilštanju, častno diplomu za njegovo 40 letno zvesto službovanje.

„Zakaj ga niso prinesli, Janko: saj veš, da mamica ne morejo kupiti drevesca, ker so bolni.“

„Oh, kako bi bilo lepo, če bi tudi pri nas imeli drevesce. Še celo jaslice nimamo“, potoži zopet deček in ustnice se mu nabero v jok.

„Le nikar ne jokaj, Janko“, tolaži ga Milica. „Ko bodo mamica zopet zdravi, bodo gotovo kupili drevesce, pa tudi jaslice bodo naredili.“

Ali, tudi njo je začel premagovati jok, in kmalu sta si oba brisala solze.

„Zebe me, pojdiva domov“, obrne se deček in pri tem zadene ob gospo, ki je že dalj časa stala za njunim hrbtom in s solzo v očeh poslušala tožbe nedolžnih otrok.

„Čegava pa sta otročička“, jih popraša, „in kje pa stanuje vajina mamica? Ali se ne boji za vaju, da bi se izgubila tako pozno?“

Deček se preplašeno stisne k deklici. Videti je bilo, da bi bila oba najrajši pobegnili. Končno se le deklica opogumi in pokaže s prstom pet-nastropno hišo v bližini:

„Tamle stanuje mamica, pa je bolna in ni mogla kupiti drevesca, zato sva ga pa šla tukajle sem pogledat, ko je mamica zaspala.“

„Pa pojdivo skupaj, jaz tudi stanujem tam, kaj“, pravi gospa in prime z vsako roko enega. Ko pridejo v prvo nadstropje, postoji gospa in pravi:

„Glejta, tu stanujem jaz. Kje je pa vajina mamica?“

„O visoko gori, čisto na vrhu“, se oglasi deček, ki je dobil že precej poguma, ko je videl da je gospa tako prijazna z njim in s sestrice.

„Pa pojdivo gori“, dé na to gospa in stopa dalje.

V petem nadstropju se ustavi trojica pred nizkimi vrati, na katerih je bila pritrjena vizitka. Luč na hodniku je le slabo brlela, da ni bilo mogoče prečitati imena.

Milica odpre vrata. Skozi majhno, popolnoma tesno kuhinjo, v kateri tudi sicer ni bilo videti ničesar razun najpotrebnejše oprave, popelje deklica tujo gospo v sobo. Predno je še vrata odprla, se je zaslislal suh kašelj in takoj nato:

„Milica, Janko, ali sta vidva?“

„Da mamica, midva in pripeljala sva gospo. Poglej jo.“

Neznanka se je stresla, ko je začula bolničin glas in hitro je pristopila k postelji. Bolnica jo začujeno pogleda in pravi:

„Oprostite gospa, da Vam ne morem naproti; slaba sem, da se komaj še premikam. Milica, prinesi stol za gospo.“

Neznanka se je ozrla po sobi. Čedna je bila pač ali siromašna, silno siromašna. Miza, na kateri je gorela luč, trije stoli, star divan, omara in dve postelji, to je bilo vse. In mraz je bilo v sobi, katere že brčkone dolgo časa ni bila kurjena.

Milica primakne stol k postelji, ali tuja gospa se ne vsede. Privzdignila je pajčolan, in bolnica je gledala lep, bled obraz, po katerem je tekla solza za solzo.

„Ana, kaj tako Te zopet najdem? Ana kaj me ne poznaš? Ali ne poznaš več svoje prijateljice Minke?“

Bolnica si je zakrila oči z rokami in bridko zajokala. Ko sta mala dva čula jokati mamico, začela sta tudi ona dva.

(Imenovanje.) C. kr. finančno ravnateljstvo v Gradcu je imenovalo g. Josipa Severa, priv. uradnika v Ptuj, davčnim pripravnikom v Ljutomeru.

(Poštni ekspeditorici) Rozi Černovšek v Ljubnem v Savinjski dolini je poštno ravnateljstvo podelilo mesto poštarice ravno tam.

(Bralno društvo v Št. Pavlu pri Preboldu) ima v nedeljo, dne 28. t. m. ob 3 uri popoldne v dvorani g. F. Vedenika svoj letni občni zbor s sledečim sporedom: 1. Govor potovalnega učitelja. 2. Pozdrav predsednika. 3. Poročilo tajnika in blagajnika. 4. Volitev novega odbora. Cenjeni udje se pozivljajo, da se občnega zborovanja udeležijo v obilnem številu.

(Sadjarsko društvo v Letušu) bo imelo svoj redni občni zbor dne 26. t. m. ob pol 4. uri popoldne v gostilni g. N. Zanierja v Letušu s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo predsednika o delovanju društva v minolem letu; 2. poročilo blagajničarja; 3. volitev novega odbora za prihodnje leto; 4. vpisovanje novih udov; 5. nasveti. K obilni udeležbi vabi uljudno odbor.

(Pevsko društvo v Braslovčah) priredi v nedeljo, dne 28. grudnia 1902, ob 3 uri popoldne v prostorih gosp. Fr. Grada gledališko predstavo „Novi zvon na Krtinah“. Ob 4 uri popoldne isti dan pa se vrši X. občni zbor pevskega društva.

(Strah na vlaku.) Dne 18. t. m. se je pri opoldanskem brzovlaku med Zagorjem in Trbovljami odkrnil okoli 5 kg težek kamen od skale štrleče nad železnico ter padel z veliko silo skozi okno v voz II. razreda, ki je povzročil mnogo strahu med potniki. Malo je manjkalo, da ni zadel kamen v glavo potnika gosp. Zafošnika, uradnika „Banke Slavije“.

(Nesreča) se je zgodila pred kratkem na konjski železnici. Blizu poljčanske postaje sta skočila iz tira dva s premogom obložena voza. Prevrnila sta se, in premog se je raztresel po tleh. Človeško življenje ni bilo v nevarnosti. Vzrok nesreči je bila menda „prehitra“ vožnja.

(Podružnica sv. Cirila in Metoda v Konjicah) ima svoj letošnji občni zbor v petek, dne 26. decembra t. l. ob 8 uri zvečer v čitalnici po običajnem sporedu.

(Umrli je) v Pilistanju posestnik Josip Strašek. Mož je imel l. 1882 zlato poroko. N. v m. p.!

(Šolska vest.) Pri Sv. Marku nižje Ptuja je na petrazrednici popolniti mesto učitelja s plačo III. razreda. Prošnja je vložiti do 11. prosinca na krajni šolski svet pri Sv. Marku nižje Ptuja.

(Tombolo) priredi gasilno društvo v Cezanjevcih na dan sv. Štefana v gostilni gosp. Ivana Vauptiča v Ljutomeru. Začetek točno ob 6 uri zvečer. Ker je čisti dohodek namenjen za nakup nove brizgalne, se pričakuje obilne udeležbe.

(V Kapeli) bo dne 26. t. m. popoldne ob 3 uri v šolskih prostorih božičnica v prid ubogim učencem in mladinski knjižnici. Na sporedu so petje in žive podobe z deklamacijami. Prijatelje šolske mladine, kakor tudi starše vabimo k prav obilni udeležbi. Vstopnina za osebo 20 v; preplačila se hvaležno sprejmejo.

(Iz Ljutomera.) Pevski večer, katerega je priredilo „Slov. pevsko društvo“ dne 8. decembra t. l. v čitalniških prostorih, se je obnesel sijajno. Trudu kapelnika g. Zacherla se je zahvaliti, da so se vse točke programa izvajala tako izbrano. V uvodni koračnici „V planinski raj“, kakor pri spremljevanju pesmi „Slovo“ je pokazala gospa Seršenova svojo spretnost na glasovirju. Samospevi gđ. Irme in Elze Repičeve so želi buren aplavz in so se morali ponavljati. Istotako je bilo tudi spremljevanje gđ. Irme Repičeve, kakor gđ. Leonide Herzog dobro študirano. Gosp. nadučitelj Schneider nam je dal zopet priložnost, se diviti njegovemu krasnemu glasu. Mešani in moški zbori so bili, kakor vedno tudi sedaj kos svoji nalogi. Posebno je ugajal občinstvu „Venček narodnih pesmi“, ki je povzročil mnogo smeha. G. Murecker se je v vlogi „Ubožca“ zopet izkazal dobrega komika in je s svojim nastopom izvalil dokaj smeha. Želeli bi ga večkrat videti na našem odru. Udeležba je bila prav povoljna; natlačeni so bili vsi prostori do zadnjega kotička; bilo bi torej umestno, da bi se taki večeri pogosteje prirejali. H koncu še naj omenimo, da nas je zelo veselilo videti v naši sredi vrle fante, ki so se korporativno udeležili koncerta. Nazdar!

(Nova orožniška postaja) se ustanovi v Studencih pri Mariboru za desni dravski breg. (Štajarski šolski zaklad) V proračunu za leto 1903 je za deželno-šolski zaklad stavljenih 5.515.000 K, za normalni šolski zaklad 19.000 K in za učiteljski penzijski zaklad 571.000 K.

(Strašna smrt) V graški bolnišnici je ušel po noči neki blazni delavec in se skril na hodniku v peč. Zjutraj so sluge peč zakurili, a niso zapazili v obširni peči skritega bolnika. Kmalu na to je planil bolnik iz peči in strašvito ožgan, nezavesten obležal. Tekom dneva je v groznih mukah umrl.

(Ogenj na vlaku.) Dne 17. t. m. je med postajo Friedauwerk in Vordernberg na Gornjem Štajarskem začel goreti na tovornem vlaku premog. Veter je namreč zanesel iskro od lokomotive na voz, v katerem je bilo 250 vreč premoga. Ogenj je nastal tako velik, da so ognjegasci komaj obranili, da se niso vnela tudi poslopja na postaji Vordernberg. Druga nesreča se ni pripetila.

Druge slovenske novice.

(Odbor „Glasbene Matice“ v Ljubljani) je sklenil, da se odslej prirejajo tudi ljudski koncerti s prav nizko vstopnino, da se tako glasbena izobrazba poda tudi širšemu občinstvu. Z veseljem pozdravljamo ta sklep in mu želimo najboljšega uspeha.

(Izvirne slike na prodaj) „Umetniško društvo“ v Ljubljani je razstavilo v „Mestnem domu“ 60 slik slikarja Groharja, ki je pred kratkim kot blagajnik društva poneveril večjo svoto. Slike bi bile pripravna božična oziroma novoletna darila. Ker si boče „Umetniško društvo“ s temi

slikami pokriti Groharjev dolg, priporočamo jih slovenskemu občinstvu v nakup. Slike niso drage in nekaj jih je prav dobrih.

(Umrli je) v Ljubljani stotnikova vdova gospa Karolina Urbas, zakupnica trafike, v starosti 76 let. R. i. p.!

(Nagla smrt.) 18. t. m. zvečer je v pehotni vojašnici v Ljubljani začela kap mater tamošnjega narednika, Antonijo Sampelj. Bila je na mestu mrtva.

(Oseba vest.) Gosp. Friderik Lah, poštar v Zatičini na Kranjskem, je imenovan poštarjem na Rakeku.

(Kreditno društvo v Kranju) Deželna vlada kranjska je potrdila pravila novoustanovljenega „Kreditnega društva“ v Kranju in dne 17. t. m. se je pri deželnem sodišču v Ljubljani izvršil vpis v združni register.

(V Zagorju) priredi na Štefanov dan zagorski diletantje gledališko predstavo. Uprizorili bodo „Rokovnjače“. Predprodaja vstopnic je pri L. Habatu v Zagorju, v katerega veliki dvorani se tudi priredi predstava.

(Nesreča pri graditvi nove železnice.) Na Bohinjski Bistrici je pri delu v predoru delavec Demeter Slavojko, tako nesrečno skočil med dva vagona, da sta ga stisnila. Dan pozneje je umrl.

(Žrtva lovskih tatov.) Dne 19. t. m. se je zastrupil lovec Jakob Abačič iz Trčiča na Kranjskem. Pred par dnevi so ga prijeli orožniki, ker je bil na sumu hudodelstva lovške tatvine, a so ga zopet spustili, ker je dokazal, da ni kriv.

(Umrli je) dne 19. t. m. na Kranjskem najstarejši župan g. Andrej Dremelj v Leskovcu pri Višnji gori. Županil je nad 36 let.

(Potresi.) Dne 17. t. m. bil je v Mokronogu na Kranjskem ob 4 uri 14. min. močen, 3—4 sekunde trajajoč potres. Ravno isti čas so čutili v Veliki Loki precejšne, 2—3 sekunde trajajoče sunke.

(Bralno društvo v Krškem) izvolilo je pri občnem zboru dne 7. decembra t. l. v odbor za bodoče leto naslednje gg.: dr. Fran Pompe, predsednik, Jos. Žmavec, podpredsednik, Vlado Zener, blagajnik, Avgust Kos, tajnik, Karol Humek, odbornik.

(Umrli je) v Idriji po dolgi bolezni gospa Franciška Koršič, soproga rudniškega svetnika. N. v m. p.!

(Potrjen zakon.) Cesar je potrdil zakon koroškega dež. zbora, da morajo delodajalci plačevati za svoje uslužbenke bolniške pristojbine.

(Samomor vojaka.) V Celovcu se je ustrelil topničar Sterničnik iz strahu pred kaznijo. Bil je še le 19 let star. Kaj poreče k temu višja vojaška oblast?

(Božičnica v Narodni šoli v Št. Rupertu na Koroškem.) „Narodna šola“ Ciril in Metodove ljudske šole v Št. Rupertu je priredila običajno božičnico, katere se je udeležilo lepo število zavednih Slovencev. Darov se je nabralo čez 950 kron. Taki večeri ostanejo našim otrokom v neizbrisnem spominu, in jih še v pozni starosti navdajajo s hvaležnostjo do nekdanjih dobrot

„Potolaži se, Ana, potolaži se in povej mi, kaj Te je privedlo do sedanjega stanja. S pripovedovanjem si olajšaj srce, in bolje Ti bo. Pred vsem mi pa dovoli, da skočim doli v svoje stanovanje, in odložim cestno obleko.“

Rekši hitro odide. Med tem sta Milica in Janko pripovedovala mamici, kje in kako sta se sešla z gospo.

Ni dolgo potrajalo, kar se zopet odpro vrata, in gospa Minka, saj sedaj jo že poznamo, se vrne v spremstvu dveh služkinj.

Kmalu je plapolal vesel ogenj v peči, in dobrodelna toplota se je širila po sobici. Miza je bila pogrnjena. Na sredi mize je stalo bogato obloženo božično drevesce, in gospa Minka se je trudila z Milico in Jankom, da nažge svečice na drevescu. Bolnica je pa s solznim očesom gledala ono trojico in šepetala:

„Hvala Bogu, ki mi je poslal rešnico v naj hujši sili!“

Gospa Minka je poskrbela, da je dobila cela družinica dobro večerjo, in ko je z velikim trudom spravila malička v njuno posteljico, kajti niata se mogla ločiti od božičnega drevesca, potem je prisedla k bolnici:

„Torej, Ana, sedaj mi pa le povej, kaka zla usoda te je zadela, da Te najdem danes tukaj. Ali pa počakaj, povem prej jaz, in potem šele Ti.“

Takrat, ko vse se ločili po končani šoli, svešli vsaka k svojim staršem. Ti v Gorico, jaz pa v Trst. Obljubili ste si, da si boste pisali, ali kmalu so izostala pisma, in potem nisem več čula o Tebi. V našo hišo je zahajal pomorski kapitan, ki se je čimdalje bolj zanimal zame. Naredil je že takoj jako ugoden utis name. Ljubila sva se, in stariši so nama dali svoj blagoslov. Ali le prekratka je bila naša sreča. Kmalu po poroki je moral moj Ivan na morje, in v par mesecih se je vrnil; ali ni bil več oni, kakor prej. Bled, bolj mrliču podoben kot živemu, je prišel nazaj, in še nekaj mesecev, in bila sem vdova. Danes je ravno šest let, ko sem mu zatisnila oči. Leta so pretekla, ali pozabiti ga nisem mogla. Nisem več mogla gledati onega morja, ki mi je vzelo najdražje na svetu, stariši so mi med tem umrli, preselila sem se semkaj, kjer sem preživela svojo mladost. Danes, ko sem se vračala iz cerkve, sem našla na ulici Tvoja dva otročka in onadva sta me pripeljala semkaj, in našla sem Teba. Dovolj mi torej, draga moja, da Ti

nekoliko olajšam Tvoje stanje. Ko zopet odraviš bove začele živeti novo življenje. A sedaj mi pa le še Ti povej, kako se ti je godilo, odkar se nisve videli.“

„Žalostna je moja povest, in nisem je še nikomur povedala, ali Tebi, draga Minka, ne bom zakrivala ničesar. Tudi jaz sem se kmalu po najinem slovestu seznanila s človekom, kateremu sem darovala dušo in srce. Ali kakor res, bil je moj oče nižji uradnik in ni imel lastnega premoženja. Jaz bi bila morala postati učiteljica, samostojna in neodvisna, da pomagam svojim staršem pri vzgoji svojih bratov in sester, katerih je bilo še pet. Bili so vsi mlajši od mene. Ali spoznala sem onega, katerega nočem imenovati. Ljubila sem ga in mislila sem, da tudi on mene ljubi ali varala sem se. Starši so mi branili, ali hotela sem delati po svoji lastni volji, kar se je pozneje tako grozno maščevalo nad menoj. Poročila sva se brez dovoljenja svojih staršev. Bil je slikar. Zbežala sva v Italijo, v Benetke, kjer sem povila Milico in potem Jankota. Ali že tedaj, ko sem nosila Jankota pod srcem, že takrat sem videla, da moj mož ni več tak, kakor se mi je kazal prej. Izostajal je od doma

nikov, ki so jim omogočili izobrazbo v materinem jeziku. „Narodni šoli“ želimo najboljšega napredka, da bi še nadalje tako delovala v prid naše dece in našega naroda!

(Samomor.) Iz Celovca se nam poroča, da je skočila v Dravo soproga tamošnjega geometra K. Bollanda. Trupla samomorilke še niso našli.

(Imenovanje) Gosp. Vladislav Trnovec, sin znanega slovenskega jezikoslovca, gosp. svetnika Trnovca, je imenovan s 1. prosincem 1903 pravim drugim pomorskim častnikom.

(Utonil je) Ludovik Schwagerl, uradnik v svilarni v Zdravščini na Primorskem. Šel je v Trstu s tremi prijatelji v čolnu po morju in od tiste dobe ni o njih nobenega sledu več. Bilo je vetrovno in so se vsi potopili. Omenjeni Schwagerl se je hotel pred leti ustreliti, a se ni dobro zadel.

(Samomor.) V Trstu se je zastrupila v nekem hotelu Ana Trost iz Vidma na Laškem. Vzrok je neznan.

(Brat obstrelil brata.) Iz Trsta poročajo: Danes teden je obstrelil neki Antor Zafred svojega brata Ivana. Govorilo se je namreč, da Anton slabo ravna s svojo materjo, in da te vesti troši okoli njegov brat Ivan. Prišlo je do prepira med bratoma, in Anton potegne revolver, ustrelil in zadene brata v glavo. Krogla je šla po sreči skozi lice in rana ni nevarna. Anton se je ovadil sam policiji.

(Detomor.) Dne 17. t. m. so našli v Trstu ob robu v morju mrtvo truplo novorojenčka. Telesce je bilo z bakreno žico privezano na kos železa. Pričela se je že preiskava, da se najde nečlo veška mati.

(Italijani niso več tako hudi.) kakor so bili svoje čase. Koliko je bilo hrupa, ko je sklicala vlada istrski deželni zbor v Koper, oziroma Pazin ali Pulj. Letos se snide deželni zbor zopet v Pulju, a Italijanom greben ni več tako zrasel, kakor nekdanj. „Piccolo“ se ne jezi, in tudi italijansko politično društvo je kar najponižnejše protestiralo proti omenjenemu vladnemu odloku. Časi se menjajo in Italijani tudi.

(Goriški mestni svet) je svoj čas sklenil, da se vzida v mestni dvorani spominsko ploščo na čast pokojnemu Favettiju, znanemu irredentistu, ali vlada je izprevidela, da bi bilo to vendarle že malo preveč, in je uničila ta sklep mestnega starestinstva.

(Dijaki hrvatske gimnazije v Pazinu) imajo dovolj trpeti od svojih laških kolegov. Kakor poroča „Edinost“, so početkom letošnjega šolskega leta vdrla laški dijaki v hrvatsko ljudsko šolo in tamkaj počekali šolsko tablo in klopi z najgostejšimi psokami. Svoje hrvatske kolege pa pozdravljajo z izrazi kakor „buffamondo“, „makz-detti ščavi“, „crepe come il Jakac“ (crkni kakor Jakac) itd. Lahko bi prašali, odkodi neki izhaja ta sirovost, ali nismo tako nesramni, kakor „Picollo“ in njegov pazinski dopisnik.

Dopisi.

Iz Žalca. Pri občinskih volitvah v Žalcu je razvila nemškutarska stranka velikansko agitacijo in pri tem pustila v neki nemški tiskarni brez imena in brez podpisa, torej anonimno in po postavi prepovedano, tiskati na vse naše volilce volilni oklic. Kar zadeva ta oklic na naše volilce sam na sebi, je popolnoma brez pomena, kajti za oklice brez podpisa se o naši značajni in zavedni žalski volilci ne zmenijo in so ga vrgli, kamor spada.

Toda brez pomena pa ni, da je tukajšnji c. kr. poštni urad zaukazal tukajšnjemu pismo noši, kateri ni zato plačan, nositi ta volilni oklic po celi občini, vsakemu volilcu na dom.

C. kr. poštni urad v Žalcu! Je-li to ukazalo c. kr. pošto in brzojavno ravnateljstvo? Ako je to resnica, dobro, potem pa naj nosi pismo noša vsa druga, veliko bolj važna pisma, tudi vsakemu občanu na dom. Ako pa tega ni za ukazalo pošto in brzojavno ravnateljstvo, kako pa pride poštni urad do tega, da se pokaže kot c. kr. urad pristanskega in ukaže pismo noši, kateri ni za to plačan, raznašati pisma po okoliščinski žalski.

C. kr. pošto in brzojavno ravnateljstvo prosimo, da nam da za ta izvanredni slučaj dostavljanja pisem pojasnila, sicer pa ga itak zvemo na pristojnem mestu.

Ako je pismo noša na žalski pošti nastavljen in plačan, da bode posihmal donasal vsako pošto pošiljatev vsem žalskim občanom na dom, je to jako hvalevredna naprava, in bodejo vsi občani jako hvaležni zato. Ako je pa to bil le poedini slučaj za raznašanje volilnih oklicev, toraj za agitacijo zoper obstoječo narodno žalsko občinsko oblast, in tega c. kr. ravnateljstvo ni dovolilo, je pa to vse graje vredno pristansko postopanje c. kr. pošte v Žalcu, katerega pa žalčani ne bodo trpeli, kar si naj vsakteri, posebno pa c. kr. pošta zapomni.

Iz Velenja. Šaleško učiteljsko društvo je imelo dne 14. t. m. v Velenju svoje glavno zborovanje. Vdeležba prav povoljna.

Razn. običajnih točk je bilo še na dnevnem redu letno poročilo tajnikovo in blagajnikovo ter volitve.

Iz letnega poročila tajnikovega smo posneli kratko sledeče: Naše društvo šteje razn. enega vse učitelje in učiteljice našega okraja kot svoje ude. Zborovalo je šestkrat v različnih krajih ter priredilo tri hospitacije in dvoje predavanj. Kot delegata k „Zavezi“ je odposlalo g. Lukmana, a g. Hernausa, nadučitelja v Šoštanju, izvolilo je svojim častnim udom.

Nadalje si je društvo ustanovilo mešan pevski zbor, upeljalo društveno spominsko knjigo ter sklenilo, da se bodo pri vseh zborovanjih, ki niso v zvezi s hospitacijo, priredila pedagoška in druga predavanja. Naprosilo je tudi odsek okraj, učit. knjižnice, da izda imenik v knjižnici nahajajočih se knjig.

Posebne važnosti pa je, da je društvo po svojem predsedniku g. Koropcu predložilo okraj, zastopu v Šoštanju peticijo za ustanovitev okraj, štipendije, katero bi naj dobival reven a nadarjen učiteljčnik slovenske narodnosti.

„Pač. Čitala sem v nekem italijanskem časopisu, da se je vršil v Rimu dvoboj med dvema slikarjema. Oba sta bila težko ranjena, in eden izmed njih je kmalu po dvoboju umrl, in tisti je bil — moj soprog.“

Sočutno je prijala gospa Minka svojo prijateljico za roko. Dolgo ste molčali. S stolpa bližnje cerkve se je oglasil zvon, ki je vabil k polnočnici.

„Pustive prošlost, draga Ana“, je končno izpregovorila Minka. „Čuj polnočni zvon. Kmalu bo zadonela po cerkvah vesela angelska pesem: „Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji.“ Glej, Ana, tudi v najnih srcih naj odmeva ta veseli glas. Zahvalive Boga, da nama je dal doživeti ta trenutek. Pretrpeli sve dovolj. Odalej naj pa vlada v nama sveti mir, ki nama bo povrnil, kar nama je vzela prošlost; če ne ravno onega, ali vsaj ono tiho srečo, ki jo daje človeškemu srcu zaupanje v Njega, ki se je danes rodil, in pa zavest, da sve storili svojo dolžnost.“

Društvo goji nekaj nade, da peticija ne bo brezuspešna. O izidu rešitve poročali bomo svoječasno.

Toliko iz tajnikovega poročila. Ne moremo si kaj, da ne vprašamo, zakaj se vse leto vprašalna skrinjica niti enkrat ni uporabljala? Saj ravno te bi se morali vsi pridno posluževati! A povdarjati moramo, da osebnosti v njej nimajo prostora!

O vsakem gibanju našega društva sta poročala „Domovina“ in „Učit. Tovariš“.

Blagajnik nam naznani, da smo vkljub precejšnjim izdatkom tega leta imeli vendar še prebitek.

H koncu vršile so se volitve. Njih izid je bil sledeč: predsednik g. Koropec, namestnik in blagajnik g. Smolnikar, tajnik g. Korošec, pevodja g. Nerat, odbornik g. Lukman.

Čas (dan) prihodnjega zborovanja se z ozirom na ustanovni shod „Zveze slovenskih štajarskih učiteljev in učiteljic“ se sedaj še ne more določiti.

Iz Vestfalskega. Dovolite mi, g. urednik, da Vam poročam o grozni nesreči, ki se je zgodila 11. t. m. tu pri nas. Več rudniških delavcev je imelo pri rudniku Gneisenau v bližini mesta Dortmund opravka z razkladanjem dinamita, katerega je bilo 500 do 600 kilogramov. En zaboj pade z voza na tla in eksplodira. Naenkrat zleti v zrak cela skladišnica s strašanskim pokom. Eno uro daleč na okoli so bila vsa okna zdrobljena in še celo v mestu Dortmund se je dobro občutil silni udarec.

Strašno izgleda prostor, kjer se je zgodila nesreča. Tam, kjer je stal voz, je nastala velika jama, pet metrov v globčino in deset metrov na širino. V bližini so poškodovana vsa poslopja. Valed strašnega potresa je marsikje odletel kos zgradbe. Rudniška parna hiša je večinoma porušena, sploh so pa vsa rudniška poslopja močno poškodovana. Vodne in parne cevi so čisto uničene. Popoldanski delavci, 700—800 moč, so morali vsi sami pri rovu na dan plezati. V jami ni bilo več zraka, in voda je, kakor da bi se oblak utrgal, vrela v rudnik, da se je bilo bati najhujšega. Nadaljni promet je začasno ustavljen. Celi rudnik Gneisenau je v razvalinah.

Ponesrečencev je veliko število. Šest oseb je bilo navzočih pri razkladanju, in te vse so postale žrtve nesreče. Ravno tako tudi nadglednik in voznik. Posamezne ude nesrečnejev našlo je ljudstvo še daleč v okolici po polju. Težko ranjene so hitro poklicani zdravniki za silo obvezali in potem prenesli v bližnjo bolnišnico. Od treh težko poškodovanih so že trije izdihnil. Otroka tamošnjega paznika, ki je stanoval blizu rudnika, kakih 200 metrov od kraja nesreče, je zadel v zibelki tako nesrečno kos zdrobljenega stekla, da je kmalu potem v materinem naročju izdihnil. Neka deklica 7—8 let stara pripoveduje, da je bil v šoli, ki stoji kakih 500 metrov proč, sune tako silovit, da je vrgel učence z njihovih sedežev v zrak, in da nobeno okno ni ostalo celo.

Manjših nesreč in poškodovanj je toliko, da bi zanje nedostajalo prostora, ako bi jih hoteli navedi.

Škoda je velikanska; proračunjena je na 100.000 mark, to je 120.000 K našega denarja. Nesreča je tem občutnejša, ker je zavladal ravno sedaj tam hudi mraz, in mora marsikdo iskati novega stanovanja. Vzrok nesreči je bila najbrž neprevidnost delavcev, od katerih se ne nahaja nobeden več med živimi, ker so njihova trupla na koščke raztrgana. Njih se ne more pozvati na odgovor, kaznovala jih je lastna neprevidnost; priporočamo pa vsem, ki imajo posla s tako nevarnimi stvarmi, kakor je dinamit, da naj ne pozabijo, da njihova slučajna nemarnost lahko zakrivi njih lastno smrt in smrt in škodo drugih. Pazljivost pri takih stvareh ni nikdar prevelika.

Narodno-gospodarske novice.

O zadružništvu in našem mlekarstvu.

(Spisal Adolf Ribnikar.)

(Dalje.)

Industrijske zadrage tudi niso za našega kmeta; so pa tudi kočljive že po svoji naravi.

po cele tedne, in še takrat, kedar je prišel, bil je večinoma vinjen, in obnašal se je proti meni, kakor bi ne bila njegova soproga. Zaslužil je malo, in če bi ne bila sama prešivala celih noči, bi ne imela niti sebe, niti Milice hraniti s čim. Nekikrat je izostal dalj časa, kakor po navadi. Ni me skrbelo zanj, kajti priznala mi boš, da mora v takih okoliščinah ngasniti ljubezen tudi v srcu najbolj ljubeče ženske, ali poizvedovala sem za njim ne radi sebe, temuč radi otrok, kajti oče je bil njihov. Neki njegov prijatelj mi je sporočil, da je pred dnevi pobegnil moj mož iz Benetk in žnjim znan slikarski model. Izvedela sem dovolj. Nekaj časa sem še ostala v Benetkah. Ko se je pa vrnil Janko, sem zapustila mesto svoje nesreče in se vrnila v Gorico. Ali moji stajši so mi sicer odpustili, odrekli so mi pa svojo pomoč. Ostala sem sama s svojima otrokoma. Preselila sem se semkaj in si služila vsakdanji kruh s poučevanjem in ročnimi deli. Prevelik napor me je končno spravil na posteljo, in tako si me našla.

„Ali o svojem soprogu nisi pozneje nikdar več čula?“

Edina narodna steklarska trgovina

Fran Strupi

Celje, Graška cesta šte. 4, Celje.

Velika zaloga stekla, porcelana in kamenine.

Vsakovrstno v steklarsko stroko spadajoče blago, kakor svetilnice, zrcala, različni okvirji za podobe, šipe za okna itd. na debelo in na drobno.

Prevzete vse steklarskih del pri cerkvah in privatnih stavbah, katera se izvršujejo po najnižjih cenah.

Najlepši okraski in dekoracije, jako primerni predmeti za darila in srečolove.

Slavne javne zavode in privatnike opozarjam zlasti na svojo zalogo higijeničnih pljuvalnikov.

Postrežba točna in solidna!

Pisar

izurjen v vseh pisarniških poslih, zmožen slovenskega, nemškega in hrvatskega jezika, knjigovodstva kakor i pisanja na pisalnem stroju (Schreibmaschine), stenograf (517) išče s 1. januarjem službe. 3-3

Ponudbe na „Domovino“ v Celju.

Stroji za prirejanje živinske krme

Stroji za rezanje piče s patentnim kolobarjem, ki se jako lahko goni ter prihrani 40%, moči, reznice za repo in krompir, mlinci za drobljenje, stroji za parjenje živinske piče, prenesljive štedilne kotlene peči z emajliranim ali z neemajliranim vložnim kotlom, stoječe ali vozeče, za kuhanje in parjenje živinske krme, krompirja, za mnogovrstne, kmetijske in gospodarske potrebe itd., nadalje robkalnice za turšico, čistilne mlince za žito, trijere-stroje za izbiranje, stiskalnice za seno in slamo, z ročno gonjo stoječe in vozeče.

Mlatilnice, geplje, jeklene pluge, valjarje, brane

Najboljše sejalne stroje „AGRIKOLA“ (sistem s potiskanjem kolesa) brez zamenjevalnih koles za vsako seme, za gorate in dolinske kraje.

Samotvorne patentirane brizgalnice za uničevanje sadnih škodljivcev in peronospor, izdelujejo in razpošiljajo pod jamstvom v najnovejši, priznani najboljstri konstrukciji.

Th. Mayfarth & Co.

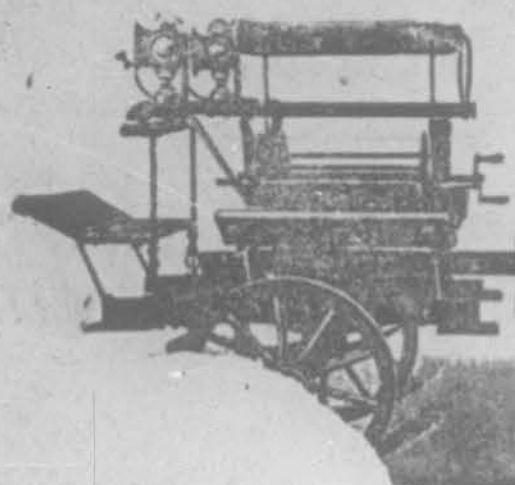
c. kr. izključno priv. tovarne kmetijskih strojev, livaren in parnih fužin.

Dunaj, II/1, Taborstrasse št. 71.

Odlikovane z nad 450 zlatimi, srebrnimi in bronastimi svetinjami. *

Ilustrovani katalogi zastoj. — Iščejo se zastopniki in prekupci. (424) 10-7

Dopisovanje tudi v slovenskem jeziku.

(645) 50-15

Podružnica R. A. SMEKAL v Zagrebu.

Trgovina papirja, pisalnega in risalnega orodja na debelo in drobno

Dragotin Hribar-ja v Celju.

Velika izbira vsakovrstnih albumov za slike, poezije in razglednice, glasbenih instrumentov, razglednic s slikami, molitvenikov, trgovskih knjig, gosli, citre, kitare, tamburice itd.

Za božično sezono: svilnati papir v vseh barvah, barvani papir na eno ali obe strani, zlati in srebrni papir, zlata pena, podobice za jaslice, perje za cvetlice, cvetje in žica za cvetlice, barva in mah.

Lastna zaloga šolskih zvezkov.

Temni lak za šolske table.

Štampilje in vignjete za urade, društva, trgovce in privatnike.

Glavna zaloga cigaretnih papirčkov v korist družbe sv. Cirila in Metoda za Spodnje Štajarsko.

Točna in solidna postrežba.

(444)

Trganje

v rokah in nogah preneha pri vsakomur v teku treh dni, kdor rabi Antirheumin-mazilo. Cena steklenici s točnim navodilom in poštino, ako se denar naprej pošlje gl. 120.

Vse želodčne

bolezni, težko prebavo, zlasti pri pomanjkanju teka, riganju in drugih želodčnih slabostih, pri krču in prenapetem želodcu, zaslinjenju, navalu krvi v glavo ozdravlja

Kašelj

izgine po uporabi trpotčevega soka in francoskega čaja. Cena skupaj s poštino, ako se denar naprej pošlje 1 gl. 40 kr. Ako je kašel zastarel, se jetreba dalje zdraviti

življenski balzam

„SALVATOR“

Čisti kri ter je brezpogojno najboljšo domače sredstvo za vsemogoče notranje in zunanje bolezni.

Pomada iz lilij

za lice in roke. Solne ne pege, zakažni črvi in vse nečistoče izginejo z njeno uporabo. Cena lončku s pridejanim milom s poštino, ako se denar naprej pošlje, 1 gl. 20 kr.

FRAN RIEDL-a

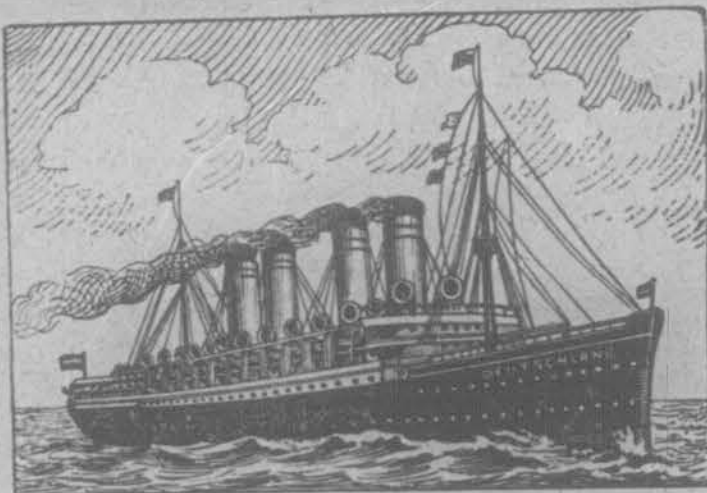
„SALVATOR“-lekarni v

Varaždin (Hrvat-ska.)

Epicarin.

Mast proti ozeblinam in vsakovrstnim ranam. Z njeno rabo izgine srbečica v 24 urah, aše z nadaljnjo uporabo izgine ozeblina. Rane se brzo celijo z rabo te masti. Cena lončku z navodilom in poštino, ako se denar naprej pošlje, 80 kr.

Vizitnice priporoča tiskarna D. Hribarja v Celju.

Največje, najhitrejšje ter najvarnejše vrste velikanskih parnikov ki vozijo na

AMERIKO
Hamburg—New-York
(233) 50 le 6 dni.

Vozne karte po najnižjih cenah za vse razrede prodaja, ter daje pojasnila točno in brezplačno, oblastveno potrjena

Agentura Hamburg-Ameriške Linije

v Ljubljani, Marijin trg šte. 1 — nasproti Frančiškanski cerkvi.

C. kr. priv. tovarna strojev, brizgalnic, kmetijskih strojev, I. moravska mehanična tiskalnica cevi in pasov

R. A. SMEKAL

v Cechu pri Prostjevu in Smihov-Praga.

Podružnica v Zagrebu, Frankop. ulica 9

priporoča slavnim gasilnim društvom, občinam in zasebnikom brizgalnice vsake vrste, s patentom proti zmrzlini in s priredbo, da tiste na obe strani vodo vlečejo in mečejo, parne brizgalnice, s kojima zamoreta samo dva človeka opravljati delo — naučba v teku treh dni — ter ne potrebujejo izprašenega strojevodje; dalje vse drugo gasilno orodje, čelade, pase, sekirice itd., kmetijsko orodje in Peronospora-brizgalnice. — Roba solidna, elegantna in ceno. Plačila po dogovoru.

Ia Pristen
kranjski laneno-oljnati firnež.

Ia čisto kranjsko laneno olje,

Ia sladko jedilno laneno olje

priporoča ADOLF HAUPTMANN,
prva kranjska tovarna oljnatih barv, firneža, laka in
(255) kleja v LJUBLJANI. 10-9

Osle, brusne kamne
za srpe in kose

priznано najboljšo blago, 100 kosov 8 K, en poštni
(169) zavoj z 15 kosi franko K 2-50 30-30

— razpošilja po povzetju —

J. RAZBORŠEK, Šmartno pri Litiji.

Primerna božična darila.

Rafael Salmič

trgovina z urami, zlatnino in optičnimi predmeti
Celje — 'Narodni dom'.

Velika zaloga jeklenih, nikelnastih in srebrnih, tula in zlatih
žepnih ur; prstanov, uhanov, zapestnic,
priveskov, svetinj, križcev, medaljonov, vsakovrstnih verižic; lognon
za dame in gospode v srebru in zlatu; jedilnih garnitur,
tobatier, ter raznih nastavkov; stenskih ur, budilk in ur z
nihalom, najnovejših in najboljših. **Bogata izber optičnih pred-**
metov: očal, naočnikov, toplomerov, aneroidov, maksimal-toplomerov,
tehtnic za vino, žganje itd.

Vse po najnižjih
konkurenčnih cenah.

Dveletna garancija

za vsako prodano uro.

Vsakovrstna popravila se izvršujejo zanesljivo in cenó.

— Solidna postrežba — nizke cene!

Stanje hranilnih vlog 16 milijonov K Stanje hranilnih vlog

Mestna hranilnica ljubljska

na Mestnem trgu zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica sama, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči tudi to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Posojuje se na zemljišča po 4 $\frac{1}{2}$ % na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala.

Posojuje se tudi na menice in na vrednostne papirje
in sicer po 4 $\frac{1}{2}$ % do 5%.

Rezervni zaklad nad 370.000 K Rezervni zaklad

Oddaja stavbe.

Stavba kot prizidek k šolskemu poslopiju v Gomilskem blizu Vranskega z dvema učnima sobama in s straniščno napravo odda se po ustmeni zniževalni dražbi, koja se bude vršila v torek, dne 30. grudnia 1902, ob 2. uri popoldne v učni sobi sedanje šole.

Stavbna dela oddala se bodo posameznim podjetnikom po sledečih skupinah in se bodo izklicala z zraven omenjeno ceno:

- I. skupina: zidarsko delo izključno gradiva, kakor: kamenja, opeke, apna in peska, koje gradivo bo krajni šol ski svet sam preskrbel;
k I. skupini spada tudi razno- vrstna dela, zidana ograja, vodotok in podiranje K 4737-75
- II. skupina: tesarsko delo 1413-18
- III. skupina: mizarsko delo in kar k temu spada 1212—
- IV. skupina: kleparsko delo 407-73

Vsak deležnik dražbe ima pred pričetkom položiti 10% izklicne cene kot varščino.

Stavbni operat, sestoječ iz stavbnega načrta, stavbnega dovoljenja, stroškovnega proračuna in iz stavbnih pogojev je v pisarni okrajnega šolskega sveta v Celju (okr. glavarstvo) in pa v šolski pisarni v Gomilskem v vpogled razpoložen.

Gomilsko, dne 21. grudnia 1902.

(515) 2-1 Načelnik kraj. šolsk. sv. F. CUKALA.

Oddaja stavbe.

Stavba novega poslopja za učiteljska stanovanja in priprava druge šolske sobe v sedanjem šolskem poslopiju pri Sv. Katarini nad Trbovljami odda se za skupno ceno 14016 l v potom pismene ponudbe, toda le enemu generalnemu podjetniku.

Stavbni operat, obstoječ iz stavbnih načrtov, stavbnega dovoljenja, stroškovnikov in stavbnih pogojev, je razpoložen v pisarni okrajnega šolskega sveta v Trbovljah in c. kr. okraj. glavarstvu v Celju na vpogled. Pismene ponudbe in 10% varščina se naj vpošljejo podpisaniemu kraj. šol. svetu.

Krajni šolski svet v Trbovljah
dne 22. listopada 1902.

(493) 3-3

Načelnik: VODUŠEK.

Naznanilo. Št. 17.178

Štajarski deželni odbor je sklenil in svrhu temeljite izobrazbe viničarjev v gojitvi ameri- kanskih trt tudi v letu 1903 odpreti stalni viničarski tečaj in sicer

1. na deželni sadjarski in vinarski šoli v Mariboru;
2. na deželni viničarski šoli v Střberbergu pri Lipnici;
3. na deželni viničarski šoli v Ljutomeru in
4. na deželni centralni trtnici na Spod. Bregu pri Ptuj.

Ti tečaji začnejo s 15. februarjem in končajo s 1. decembrom 1903. V Mariboru se sprejme leta 1903 14, v Ljutomeru 12, v Lipnici 20 in na Bregu 30 mladih posestniških in viničarskih sinov. Ti dobe tamkaj prosto stanovanje in po polno oskrbo in poleg tega še 8 K mesečne plače. Izobrazba v teh tečajih je v prvi vrsti praktična in le toliko teoretična, kolikor je za delovodje in samostojne viničarje neobhodno potrebno.

Po dokončanem tečaju dobi vsak udeleženez spričevalo sposobnosti.

Za sprejem v te tečaje morajo prosilci najpozneje do 10. januarja vložiti svoje neko- kovane prošnje pri deželnem odboru. V prošnji je treba določno izraziti, v katerega izmed ome- njenih tečajev želi prosilec vstopiti in priložiti mora:

1. dokaz o dovršenem 16. letu,
2. spričevalo navednosti, katero mora župni urad potrditi,
3. zdravniško spričevalo, da prosilec nima nalezljive bolezni, in
4. odpustnico ljudske šole.

Pri vstopu se morajo prosilci obvezati, da bodo ostali od 15. februarja do 1. decembra 1903 nepretrgano v tečaju in da se bodo pokorili vsem izobrazbo zadevajčim navedbam deželnih strokovnjakov.

V GRADCU, dne 29. novembra 1902

Od deželnega odbora štajarskega.

Edmund grof Attems m. p.

Novo izumljene in

patentirane šolske table

prilogačam najtopleje cenjenim gg. učiteljem; te table so tako pripravne, da presegajo vse. Dve tabli stojita na enem prostostoječem stojalu in so za vsako lego pri- pravne, n. pr. višino, nižino, naslonjene, obrnne, obe skupaj združeni in pri risanju ena nad drugo postav- ljeni. Table lahko vsako šolsko dete z eno roko vlad- jako je potrebno. V Gradcu od slav. deš. šolskega sveta pripoznane radi praktičnosti za najboljšo table dosedanjega časa in se dobijo pri izumitelju **A. BETZ-u** v Celju na Bregu. — Proti ponarejalcem bodem sod- nijsko postopal. (517) 2-1

Prva tržaška razpošiljatev na deželo

France Mirt, Trst

prilogačam najgorkeje p. n. slovenskemu občinstvu svojo zalogo kave, riša, južnega sadja, olja, čaja, čokolade, konserv, rib, sira, vina namiznega in za desert itd. Blago se razpošilja po železnici v količih od naj- manj 30 kg vsebine sestavljene iz edne ali pa iz več vrst blaga kakor tudi v poštnih količih od 4½ kg vsebine.

Vožnino in embalažo plača pošiljatelj.

Poštni količki (4½ kg vsebine franko.)

Kava.	K
Santos I. izbran količ 4½ kg stane	11.40
Santos II.	10.40
Java zelena	12.20
Java gold.	51.20
Ceylon I.	14.24
Ceylon Perl	15.20
Kuba I.	15.60
Portorico ext.	15.20
Mokka prava arab.	16.50

Riž.	K
Karolina količ 4½ kg stane	3.80
Ostiglia glace	3.40
Japonski	2.72

v zabojčkih s kositarjevo posodo (Schraubenverschluss.)

Nizza extra zabojček 4 kg vsebine	K
Genta	7.50
Aixier	7.50
Jedilno	5.80

Vino. (Desert.)	K
Marsala sodček 4 lit. vsebine stane	8.60
Malaga	12.80
Lacrimae Christi	12.50
Madera sodček	12.80
Cipro	11.50
Slovenski biser iz Dalmacije	7.50

Orange.	K
Mesina v košaricah 30-32 komadov	3.20
Mesina krvave	3.60
Limone	2.80

Milo (Spremitura)	K
najboljše za britev, toaletno in fino perilo zabojček 4 kg vsebine	4.50

Virh.	K
Naturel količ 4½ kg vsebine	5.50
¾ Lacrima	6.50
Izbran	9.50

Upam, da slavno slovensko občinstvo ne bo opu- stilo me podpirati, ker ima pri moji trdki na razpolago ugodne cene, sveže in izbrano blago, točno postrežbo in pri tej priliki podpira sorojaka. Obširneje cenike raz- pošiljam po želji brezplačno ter se najtopleje prilogačam.

Spoštovanjem udani

(407) 10-9

FRANC MIRT.

NAZNANILO.

Dobro idoča **gostilna**

ob glavni cesti tik mesta SLOV. GRADEC, v koje bližini se nahaja več tovarn, proda se z zemljiščem, ledenico in gospodarskim poslopjem radi rodbinskih razmer pod ugodnimi pogoji. Natančneje se izve pri g. **VINC. STOPER-ju** v Slov. Gradcu. (526) 2-1

Gostilna

zraven tudi zemljišče, blizu kopališča se da na račun ali v najem.

Kje, pove upravništvo „DOMOVINE“.

(484)

3-3

Sveže surovo maslo

v vsaki množini kupl vedno po najvišjih tržnih cenah **C. HANAK, Gradec,** 520 Jakominigürtel, 4. 3-3

NAZNANILO!

Dovoljujem si cenjenemu občinstvu vlijudno naznaniti, da sem otvoril

v Šoštanju v hiši g. Šribarja

okusno urejeno

(512) 5-3

klobasičarno

in trgovino s suhim mesom.

Večletna praksa v tej stroki me usposablja, da bodem mogel spoštovane svoje odjemalce po- polnoma zadovoljiti.

Priporočujoč se blagohotnej naklonjenosti, znamenujem z odličnim spoštovanjem

Josip Soukup

lastnik klobasičarne in trgovine s suhim mesom v Šoštanju v hiši g. Šribarja.

Trgovina z železnino „MERKUR“

PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta števil. 12

prilogačam svoje veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lite žele. . . ne, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedel- skih orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in strojev; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, zrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode tehnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter vsega drugega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štorje), lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko že- lezne trgovine spadajoče predmete.

Tomazeva žilindra, najboljšo umetno gnojilo.

* Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev. *

Postrežba točna

Cene nizke.